

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl JUDr. Janou Tondrovou jako samosoudkyní v právní věci žalobce: **Mgr. D. S.**, se sídlem xxx, xxx, IČ xxx, zastoupeného: JUDr. Adamem Rakovským, advokátem, vykonávajícím advokacii ve společnosti RAKOVSKÝ & PARTNERS s.r.o., se sídlem Václavská 316/12, Praha 2, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalobce: PMS Přerov a.s., se sídlem Komenského 35, Přerov, IČ: 146 17 099, zastoupeného: JUDr. Adamem Rakovským, advokátem, vykonávajícím advokacii ve společnosti RAKOVSKÝ & PARTNERS s.r.o., se sídlem Václavská 316/12, Praha 2, proti žalovanému: **Sberbank CZ, a.s.**, se sídlem Praha 4 – Nusle, Na Pankráci 1724/129, 140 00, IČ: 250 83 325, zastoupeného: Mgr. Alešem Vymazalem, advokátem, se sídlem Panská 12/14, Brno, o zaplacení 129,400.000,- Kč s příslušenstvím,

t a k t o :

- I. Žaloba, aby žalovaný byl povinen zaplatit žalobci částku 129,400.000,- Kč s úrokem z prodlení ve výši 5 % p.a. od 24.9.2002 do zaplacení a náklady řízení do tří dnů od právní moci rozsudku, se zamítá.
- II. Žalobce a vedlejší účastník na straně žalobce jsou povinni nahradit žalovanému do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalovaného náklady řízení ve výši 594.538,70 Kč, a to společně a nerozdílně s tím, že splněním povinnosti jedním z nich zaniká v rozsahu poskytnutého plnění povinnost druhého.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou dne 22.9.2006 domáhal na žalovaném zaplacení částky 129,400.000,- Kč s příslušenstvím. Žalobu odůvodnil tím, že má u předchůdce žalovaného zřízení běžný účet č. xxx, s tím, že tento účet používal jako tzv. úschovný pro účely

advokátních úschov. Na základě dohody o depozitu ze dne 19.8.2002, která byla uzavřena s Ing. Roman Raisem, správcem konkurzní podstaty úpadce Svit a.s. Zlín, IČ: 00013552, se sídlem Tř. Tomáše Bati 1970, Zlín, přijal do své úschovy částku 129,400.000,- Kč. Konkurzní řízení úpadce však bylo rozhodnutím Vrchního soudu v Olomouci č.j. 2 Ko 117/2001-698 ze dne 28.8.2002 zrušeno. Následně vydala soudní exekutorka JUDr. Jitka Studená, Exekutorský úřad v Přerově pod sp.zn. 840/EXE/2002 ze dne 18.9.2002 a 19.9.2002 exekuční příkaz, na základě kterého byla z účtu vedeného u žalovaného odepsána částka 120,232.793,- Kč ve prospěch oprávněného BCP Praha a.s. Následně došlo exekutorem JUDr. Milanem Usnulem k vydání exekučního příkazu ve prospěch oprávněného JUDr. Radomíra Kalače, SKP úpadce Prabos a.s., a to dne 23.2.2005 pod sp.zn. Ex3050/2004-227, který pak postihl zbývající částku uloženou na účtu. V této souvislosti žalobce upozornil exekutora, že je vydáno usnesení Okresního soudu ve Zlíně sp.zn. 13 E 914/2002 ze dne 21.10.2002, které tedy předchází shora uvedenému exekučnímu příkazu, na základě kterého nelze zbývající část prostředků na účtě uložených žalobcem vydat, peníze však banka z účtu ve prospěch exekuce vedené JUDr. Milanem Usnulem odepsala 11.7.2005 a 11.8.2005. Vůči žalobci se společnost PMS Přerov a.s., IČ: 146 17 099, se sídlem Komenského 35, Přerov domáhá úhrady částky 101,438.535,54 Kč s příslušenstvím, a to prostřednictvím žaloby podané u Okresního soudu ve Zlíně pod sp.zn. 6 C 260/2006, kdy se jedná o tzv. podložnickou žalobu ve smyslu ustanovení § 315 odst. 1 o.s.ř. Tato žalující společnost zároveň žalobce vyzvala, aby podal vůči bance žalobu z titulu právní jistoty a hrozícího promlčení nároku.

Do řízení na straně žalobce vstoupila společnost PMS Přerov a.s. jako vedlejší účastník, neboť má zájem na výsledku tohoto řízení, kdy se v řízení Okresního soudu ve Zlíně domáhá po žalobci zaplacení částky 101,438.535,54 Kč jako pohledávky, která byla přikázána v rámci exekuce vedené soudním exekutorem, JUDr. Milanem Suchánkem, Exekutorský úřad Praha 9 proti společnosti Svit a.s. (na společnost PMS Přerov a.s. byla předmětná splatná pohledávka postoupena společností GE Money Bank, původně se jednalo o pohledávku Komerční banky a.s., která byla postoupena dne 18.2.2003 GE Money Bank a dne 8.6.2006 vedlejšímu účastníkovi).

Žalobce i žalovaný shodně navrhli přerušení řízení do doby skončení sporu vedeného u Okresního soudu ve Zlíně pod sp.zn. 6 C 260/2006. Toto řízení bylo ukončeno zastavením řízení pro zpětvzetí žaloby, a to v důsledku dohody účastníků.

Poté, co soud rozhodl o tom, že bude v řízení pokračováno, žalobce setrval na svých žalobních tvrzeních, které doplnil o právní názor na danou problematiku. Vycházel zejména ze vztahu, který vznikl mezi bankou a majitelem účtu, tj. že finanční prostředky, které majitel účtu složí u banky, se tím okamžikem stávají vlastnictvím peněžního ústavu, který účet zřídil. Oprávnění majitele účtu spočívají v tom, že na základě jeho příkazu budou finanční prostředky z účtu peněžního ústavu vyplaceny, neboť představují pouhou pohledávku z účtu peněžního ústavu. Znamená to tedy, že v okamžiku, kdy peníze jsou na účet složeny, stává se jejich vlastníkem peněžní ústav a majiteli účtu zůstává pouze pohledávka vůči peněžnímu ústavu na vyplacení těchto prostředků nebo právo na zadání příkazu k jinému nakládání s těmito prostředky. Žalobce se dále zabývá fungováním vztahu mezi bankou a majitelem účtu při exekuci řádným přikázáním pohledávky z účtu. V okamžiku existence exekučního příkazu přestává banka jednat na základě vůle majitele účtu, ale jedná na základě vůle třetí osoby, která je nadána veřejnou mocí. Příkaz majitele účtu je tedy nahrazen příkazem exekutora, případně exekučního soudu. Následně dojde k odepsání peněz z účtu povinného. Žalobce zastává názor, že nelze postihnout exekuci majitelův účet, když není totožný s povinným tak, jako to bylo v tomto případě. Tato situace doléhá na souzený případ, kdy byl

postižen výkonem rozhodnutí účet žalobce, který však ve vztahu k oprávněnému povinným nebyl. Žalobce má tedy za to, že banka v této situaci plněním oprávněnému nezískala žádnou pohledávku vůči majiteli účtu, kterou by mohla započítat vůči pohledávce majitele účtu za bankou. Za takové situace pohledávka majitele účtu vůči bance stále trvá a měla by být uspokojena. Proto se žalobce domáhá žalobou zaplacení žalované částky. Shodná situace pak nastává i v případě příkázání jiné než bankovní pohledávky tak, jak tomu bylo v případě exekučního příkazu JUDr. Usnula. Žalobce rovněž reaguje na obranu žalovaného, že mu nepříslušelo zkoumat správnost vydaných rozhodnutí exekutora. Žalobce se naopak domnívá, že je povinností banky zkoumat právní proveditelnost exekučního příkázání pohledávky, kdy zejména odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu k ustanovení § 305 a 307 o.s.ř., kdy poukazuje na to, že banka si měla být vědoma toho, že povinný není majitelem označeného účtu, tuto skutečnost měla sdělit oprávněnému spolu s důvody. Pokud banka tímto způsobem nejednala a exekuční příkazy provedla, nemohlo její jednání mít za následek zánik jejího závazku vůči žalobci.

Žalovaný nárok uplatněný v žalobě od počátku neuznává s tím, že postupoval v souladu s příslušnými právními předpisy, zejména ustanovení § 303 a následující občanského soudního řádu, a to bez ohledu na zákonnost předmětného exekučního titulu. Jakýkoliv odlišný postup by byl jejich porušením a nesl by s sebou riziko vznesení nároku na náhradu škody. Žalovaný svoji obranu dále staví na tom, že ač byl účet zřízen jako běžný, jednalo se o účet tzv. úschovný pro účely advokátních úschov, kdy žalobce tuto skutečnost nijak nepopírá ani v žalobě. Finanční prostředky na něm uložené nepocházely z majetkové sféry majitele účtu, tj. žalobce a bylo od počátku zřejmé, že jsou to finanční prostředky, které na účet byly složeny složitelem. Obsáhle se zabývá problematikou úschov, a to jak úschovy exekutora, advokátních úschov, tak i úschov notářských. Vychází z toho, že pokud advokát přijme do úschovy peníze klienta, spravuje tedy jeho majetek, případně část jeho majetku a nestává se tím dlužníkem osoby, které má podle ujednání s klientem peníze vydat. Žalobce svým jednáním dával najevo, že není vlastníkem prostředků, které byly na úschově na jeho účtu. Za této situace pak bylo možné vést exekuci na tyto finanční prostředky. Pokud by taková možnost neexistovala, mohlo by docházet tímto způsobem k maření exekucí. Žalovaný se dále brání tím, že exekuční příkaz byl veřejnou listinou, jemu nepříslušelo právo zkoumat její správnost, přičemž z části svoji povinnost splnil poté, co si předvolal exekutorku JUDr. Smutnou s ohledem na výši exekvované částky. Exekuční příkazy nebyly jakkoliv nikým z účastníků zpochybněny, jsou tedy dosud platné a odpovědnost zato, zda byly vydány v souladu s hmotných a procesním právem nemůže nést žádný z účastníků exekučního řízení, s výjimkou pověřeného exekutora. Z tohoto důvodu také nemůže být ani žalovaný volán k odpovědnosti s ohledem na obsah těchto rozhodnutí státu. Žalovaný považuje nárok žalobce za neoprávněný, neboť tento nebere v úvahu specifika advokátní úschovy a zvláštní povahu účtu úschov a prostředků na nich uložených a pomíjí povahu vztahu mezi složitelem a schovatelem. Žalovaný má tedy za to, že existoval závazek složitele (tj. povinného) vůči oprávněnému a zároveň závazek žalobce k úhradě finanční částky složené na účet a zároveň závazek banky vůči složiteli ve výši finančních prostředků složených na účet úschovy. Exekuce tak směřovala nepřerušenou řadou závazkových vztahů až k prostředkům povinné společnosti Zlín, které byly uloženy na účtu vedeném na jméno žalobce žalovaným. Žalovaná tedy byla povinna vyplatit finanční prostředky z účtu žalobce na účet exekutora k vymožení pohledávky.

Soud na základě provedeného dokazování zjistil tento skutkový stav:

Žalobce jako schovatel uzavřel dne 19.8.2002 s Ing. Romanem Raisem, SKP úpadce Svit a.s. Zlín dohodu o depozitu. Tato dohoda vycházela z toho, že byl usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 13.9.2000 sp.zn. 40 K 40/2000 na majetek úpadce Svit a.s. Zlín prohlášen konkurz. Proti tomuto rozhodnutí bylo podáno odvolání a pro případ zrušení konkurzu bylo nejisté, komu by měl správce konkurzní podstaty majetek dlužníka předat. Celková výše úschovy byla až do částky 150,000.000,- Kč, které budou složeny na účet schovatele vedený u Volksbank CZ a.s. č.úctu xxx, přičemž se jedná o běžný podnikatelský účet schovatele. Dle článku 3 bod 4 je schovatel oprávněn předmět úschovy vydat pouze osobě, u které bude postaveno najisto, že je ve vztahu k předmětu úschovy osobou oprávněnou ve smyslu platných právních předpisů. Existence běžného účtu byla doložena smlouvou o běžném účtu ze dne 16.11.1999 uzavřenou mezi žalobcem a žalovaným. Zůstatek ke dni 30.8.2002 činil 129,542.201,78 Kč, přičemž k tomuto datu se mezi žalobcem a správcem konkurzní podstaty stvrdilo složení částky 129,460.000,- Kč. Usnesením Vrchního soudu v Olomouci jako soudu odvolacího ze dne 28.8.2002 č.j. 2 Ko 117/2001-705 byl konkurz na majetek dlužníka Svit a.s. Zlín zrušen, správce konkurzní podstaty Ing. Roman Rais byl Krajským soudem v Brně dne 24.10.2002 zproštěn funkce správce. Okresním soudem ve Zlíně byl veden exekuční spis 23 Nc 924/2002 k návrhu oprávněného BCP Praha a.s. se sídlem Praha 8, Voctářova 2145/9, IČ: 257 69 014, na nařízení exekuce na vymození částky 114,926.962,- Kč. Návrh byl podán 13.9.2002 z titulu přihlášené a nepopřené pohledávky v rámci řízení o konkurzu, přičemž Okresní soud ve Zlíně usnesením ze dne 18.9.2002 č.j. 23 Nc 924/2002-9 nařídil exekuci proti povinné společnosti Svit a provedením pověřil JUDr. Jitku Studenou, soudní exekutoru. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 9.4.2004 (původně nesprávně uvedena právní moc 18.9.2002). Exekučním příkazem ze dne 18.9.2002 JUDr. Jitky Studené byla nařízeno provedení exekuce příkázáním pohledávky z účtu Mgr. D. S. vedené u Volksbank CZ a.s. č. účtu xxx, když na základě dohody o depozitu ze dne 19.8.2002 uzavřené mezi žalobcem a SKP povinného, jsou na tomto účtu uloženy finanční prostředky, které jsou majetkem povinného Svit a.s. Peněžnímu ústavu bylo uloženo, aby s finančními prostředky na účtu uloženými až do výše vymáhané pohledávky nenakládal a poté, co mu bude doručeno vyrozumění o právní moci, necht' jsou peněžní prostředky ve výši vymáhané pohledávky poukázány na účet exekutorky. Žalobci bylo zároveň zakázáno jakkoliv nakládat s finančními prostředky na účtu uloženými. K úhradě nákladů exekuce byl dne 19.9.2002 vydán příkaz, kterým bylo nařízeno uhrazení nákladů exekuce povinným a to totožným způsobem jako v případě předchozí pohledávky. Dne 24.9.2002 byla z účtu žalobce odepsána částka 120,232.793,- Kč, poté, kdy JUDr. Studená vyrozuměla žalovaného o právní moci usnesení o nařízení exekuce, exekučního příkazu a příkazu k úhradě nákladů. Okresní soud ve Zlíně vydal dne 2.12.2004 pod č.j. 23 Nc 1010/2004-8 k návrhu oprávněného JUDr. Jaromíra Kalače, advokáta jako správce konkurzní podstaty úpadce Prabos a.s. usnesení, kterým byl pověřen soudní exekutor JUDr. Milan Usnul k provedení exekuce pohledávky v částce 18,470.016,55 Kč. Dne 23.2.2005 JUDr. Milan Usnul vydal exekuční příkaz Ex 3050/04-223, kterým nařídil exekuci příkázáním jiné pohledávky než z účtu peněžního ústavu, kterou má povinný Svit a.s. Zlín vůči svému dlužníku Mgr. D. S. z titulu dohody o depozitu ze dne 19.8.2002. Dne 9.3.2005 byl sepsán protokol o úkonu v sídle advokátní kanceláře žalobce, kdy exekutor JUDr. Milan Usnul informoval o vydaných usneseních a žalobce jej upozornil na existenci exekučního řízení vedeného u Okresního soudu ve Zlíně pod sp.zn. 13E 914/2002, kde oprávněným je Komerční banka a.s. a povinným Svit a.s. Zlín. Dne 11.7.2005 byla z účtu žalobce odepsána částka 7,512.272,- Kč a dne 11.7.2005 částka 1,999.870,- Kč. Ke dni 12.8.2005 pak činil zůstatek na účtu žalobce 14,14 Kč. K tvrzení žalobce, že existovala již dříve vykonatelná a nařízená pohledávka, existuje rozhodnutí Okresního soudu ve Zlíně j.č. 13 E 914/2012-18 ze dne 21.října 2002, kdy oprávněným je Komerční banka a.s., povinným Svit a.s. Zlín, vymáhaná částka 95,861.535,54 Kč s příslušenstvím, přičemž soud

nařídil výkon rozhodnutí příkázáním jiné pohledávky, kterou má povinný za žalobcem z důvodu smlouvy o advokátní úschově.

Z dalších provedených důkazů pak soud neučinil žádné právní závěry.

Na základě provedeného dokazování má tedy soud za prokázané, že byla uzavřena mezi povinným Svit a.s. Zlín a žalobcem smlouva o depozitu, kam byly vloženy peněžní prostředky povinného, a to na účet žalobce zřízený u žalovaného. Tím došlo ke vzniku pohledávky žalobce za bankou. Rovněž bylo prokázano, že byl skončen konkurz na povinného (tj. složitele) a na základě přihlášených a nepopřených pohledávek byly podávány návrhy na výkon rozhodnutí. Na základě exekučních příkazů JUDr. Smutné a JUDr. Usnula byly z účtu žalobce finanční prostředky tam složitelem tj. povinným, složené na základě úschovy, vyplaceny oprávněným. Žalovaný tak jednal na základě rozhodnutí exekutorů, na které byla přenesena státní moc. Soud v tomto směru má ve shodě se žalovaným za to, že žalovanému nepřísluší hodnotit správnost takto vydaného rozhodnutí, snad v případě zřejmých nesrovnalostí v datech či psaní. Tato rozhodnutí však nebyla nikdy zrušena, byť exekutorka byla kárně postižena. Tuto skutečnost však soud nepovažuje v tomto sporu za významnou. Žalobce od počátku vzniku účtu tento považoval za účet depozitní tzv. úschovy, ač v té době nebyl zákonem o advokacii právně zakotven. Finanční prostředky, které tam složitel vložil na základě smlouvy o depozity, byly ve vlastnictví složitele, přičemž smlouvou nebylo nijak vymezeno v důsledku čeho, se finanční prostředky vkládají. Článek II. bod 1. smlouvy o depozitu je zcela neurčitý a není vymezeno, za jakým účelem se peníze skládají. Z tohoto pohledu se jednalo o peněžní prostředky složitele, tj. povinného, uložené na depozitním účtu bez jakéholiv určení a pokud tento měl závazky vůči dalším stranám, bylo možné je exekucí postihnout, a to bez ohledu na formu, jakou exekutor exekuční příkaz vydal, tj. zda byl výkon rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu peněžního ústavu nebo příkázáním jiných pohledávek. Oprávněný měl pohledávku vůči povinnému a tato pohledávka byla uspokojena na základě exekučního příkazu. Tím došlo k zániku pohledávky povinného tj. složitele za bankou a z tohoto pohledu není banka ve sporu pasivně legitimována a z tohoto důvodu soud žalobu zamítl. Soud má za to, že žalovaný zde splnil všechny své povinnosti, existenci nařízení exekuce si ověřil, přičemž nebylo prokázano, že by jakýmkoliv způsobem upřednostňoval jiné věřitele. K tvrzení žalobce, že upozorňoval JUDr. Usnula, že nemůže peněžní prostředky z depozitního účtu postihnout vzhledem k existujícímu usnesení Okresního soudu ve Zlíně ze dne 21.10.2002 č.j. 13 E 914/200218, soud dospěl k závěru, že shora uvedené usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci až po rozhodnutí Krajského soudu v Brně jako soudu odvolacího ze dne 25.11.2005, č.j. 26 Co 757/2002-78. Veškerá tvrzení žalobce považuje soud za vyvrácená tvrzení žalovaného, a to pokud se jedná o povinnost zkoumat správnost rozhodnutí i pokud jde o konstrukci, že vlastníkem peněžních prostředků složených na účet je banka a pohledávka vznikla toliko majiteli účtu. Pokud by soud přijal model žalobce ohledně nemožnosti uspokojit povinného z finančních prostředků složených na úschově, skutečně by to znamenalo otevření prostoru pro bránění výkonu rozhodnutí obecně, neboť takto uložené finanční prostředky by nebylo možné exekučně jakkoli postihnout. V posuzované věci bylo zřejmé, že finanční prostředky patřily složiteli, tj. povinnému a soud dospěl k závěru, že bylo možné účet vedený u banky na jméno žalobce exekučně postihnout, ač žalobce povinným v tomto případě sám nebyl. Žalobce měl po té, co došlo k zrušení konkurzu, peníze vydat zpět společnosti Svit a.s. Zlín, zejména se jedná o případ exekuce na základě příkazu JUDr. Usnula, která byla prováděna více jak dva roky po exekuci předchozí. V případě navrácení peněz Svit, došlo by k provedení exekuce již z účtu povinného tak, jak to předpokládá ustanovení § 303 a následující o.s.ř.

Ohledně nákladů řízení soud rozhodl podle ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že žalovanému, který měl ve věci úspěch, náleží náhrada těchto nákladů. Tyto náklady spočívají v náhradě právního zastoupení dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., a to za 5 úkonů právní služby v celkové výši 480.300,- Kč dle § 7, 8 a § 11 v tarifní sazbě 96.060,- Kč za jeden úkon, a to za převzetí zastoupení, účast při jednání 27.5.2013, 19.8.2013 a 21.10.2013 a vyjádření žalovaného ze dne 19.9.2013, 5 režijních paušálů podle § 13 po 300,- Kč, celkem tedy 1.500,- Kč. Advokátu dále náleží náhrada za promeškaný čas ve výši 12 hodin a 100,- Kč dle § 14 a cestovní náhrada dle vyúčtování 8.354,30 Kč za 3 cesty mezi sídlem advokátní kanceláře advokáta, tj. Brnem a Prahou a zpět v celkové vzdálenosti 392 km za jednu cestu tam a zpět. Dále advokátu přísluší 21 % DPH, neboť prokázal, že je plátcem DPH. Tato částka je vypočtena z celkových nákladů 491.354,30 Kč a představuje 103.184,40 Kč. Soud proto přiznal náklady, tak je uvedeno ve výroku v tomto rozhodnutí. O povinnosti žalobce a vedlejšího účastníka na straně žalobce hradit náklady řízení společně a nerozdílně rozhodl soud dle ustanovení § 140 odst. 1 věta druhá o.s.ř..

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku l z e podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

V Praze dne 25. října 2013

JUDr. Jana Tondrová, v.r.
samosoudkyně

Za správnost:
K. J.